

STIRBER LAJOS

50 ÉVES A KOMÁROMI KAMARAZENEKAR

Dobi Géza, a zenekar megalapítója így emlékezett: „A történelem folyamán Komáromnak mindig kiemelt stratégiai szerepe volt. A hadsereg életében a katonazenekarok fontos szerepet töltek be. Az 1848–49-es szabadságharc idején Klapka generális zenekarának nem kisebb személyiség volt a „zenedirektora”, mint Egressy Béni, a Szózat, a Klapka-induló szerzője, Erkel Ferenc operái librettóinak írója. Később, 1868-ban a császári és királyi 30. gyalogezred zenekarának id. Lehár Ferenc lett a karmestere. Az első Csehszlovák Köztársaság idején a komáromiak szívesen hallgatták az Anglia-parkban lévő „zenepavilonban” koncertező helyőrség zenekarát. Már a 20. század 30-as éveinek elejétől változás következett be, mert egyre több alkalommal lépett fel a Szent Benedek-rendi Gimnázium 20-30 tagú diákenekara, amelyet Krizsán József, a gimnázium zenetanára alapított és vezényelt. Az együttes 1939-44 között évente szerepelt a Budapesti Zeneakadémián.

1945 után Komárom zenei életében is néhány éves csend következett. De már az ötvenes évek elejétől újból fellendült a kulturális élet: a kávéházakban „cigányzene” szólt; Schmidt Viktor vezényletével újra énekelt a nagy múltú (egy időre vegyes karrá átalakult) Munkásdalárda; az ötórai teákon a „Béke-zenekar”, később a patinás „Synkopy” szórakoztatta a komáromi ifjúságot. Mindezekkel párhuzamosan elkezdődött Csik János szédületes énekesi pályafutása.

Ugyancsak a Csemadok Városi Szervezete keretében alakult meg a színjátszó csoport és Krizsán József vezetésével a 20-25 tagú zenekar; irodalmi–zenés esteket, műsorokat, ope-

retteket stb. mutattak be. Azonban a Csemadok nagyon sikeres tevékenysége, bizonyára az 1956-os politikai események miatt, egy időre megszakadt, ennek következtében a zenekar működése is szünetelt.

1959 őszétől tanítottam (ti. Dobi Géza, szerk. megj.) hegedűt a Komáromi Művészeti Népiskolában. 1966 tavaszán – Óváry Erzsébet zongoratanárnő tanácsára – keresett meg a Csemadok Városi Szervezete vezetőségének két ifjú tagja, Köles Vince és Stirber Lajos (későbbi jó barátaim) azzal a kéréssel, hogy a „zeneiskola” tanáraiból és egykori növendékeiből alapítsunk zenekart, s hogy én vállaljam annak vezetését. A terveket tettek követték, minden anyagi támogatás nélkül – megalakult a vonós kamarazenekar. Mivel a helyi művészeti népiskola igazgatónője, Vikartovszkyné sz. Ambrózy Irma bocsátotta rendelkezésünkre a próbahelyiséget, a zenekar-alapítás ötlete pedig a Csemadokban merült fel – az együttes a Csemadok Komáromi Városi Szervezete és a Művészeti Népiskola Kamarazenekara név alatt kezdte el tevékenységét. Olyan együttest kellett létrehozni, amely képes lesz a nemesebb szórakoztatásra, nagy mesterek miniatűrjeinek elfogadható előadására. Repertoárunk minden darabját magam dolgoztam fel, és a zenekar tagjai másolták le saját szövegeiket. 1966-ban Pleidell János festőművész tárlatán álltunk először közönség elé. Jeles színművészünk, Dráfi Mátyás öt zenekarkíséretes népdalfeldolgozósomat énekelt. Emlékezetesek maradtak számomra a nagy közönségsikert aratott Lehár- (születésének 100. évfordulója) és Petőfi- (születésének 150. évfordulója) emlékestek, valamint a

Csemadok megalakulásának 25. évfordulója alkalmából rendezett műsorok is. Ezekben a fellépéseken részben rövid zenekari műveket szólaltattunk meg, részben énekes szólistákat kísért a zenekar, valamint az Egyetértés Munkásdalárdával – karvezető Jarábik Imre – közösen kíséretes kórusműveket adtunk elő.

A zenekar létszáma általában 12-15 volt; egykori tagjai (ábécésorrendben): Bartal Eleonóra, Bartal János, Bedecs Erzsébet, Bedecs Gyula, Besenyei Ivana, †Bittner Žarko, Dobi Ákos, Dobi Gézané, Domonkos Dezső, Harmat Rudolf, Hausleitner György, MUDr. Hollósy Tamás, Hollósy Gabriella Zsuzsanna, Hollósy Zsuzsanna, MUDr. Gyurász István, Kürthyné Petrás Éva, Lebida Jerzy, †Mórocz Dezsőné, Óváry István mérnök, †Platzner Tibor, Rác Klára, †Rác László, †Rév Sándor, MUDr. Sebők Zoltán, Stirber Lajos, †Szabó Igor, Szabó István, Szalay Szilvia, Szigeti Ágnes, Szombath Károly, Tarics János, Török Ferenc, Vikartovsky László, Zemiansky Anton, Zsákovics László.

Kezdetől fogva jó kapcsolatunk volt a Járási Népművelési Intézetrel. A 60-70-es években, az intézet szakelőadója, Horváth József által szervezett, nagy népszerűségnek örvendő, tömeget megmozgató „Tavaszi szél vizet áraszt” elnevezésű vetélkedő elődöntőiben s csakúgy a járási döntőben is mi kísértük az énekes szólistákat. Egy alkalommal a Szlovák Televízió „A hármas jegyében” (V znamení trojky) megnevezésű műsorába is meghívtak bennünket.

Így ment ez 1989 őszéig, ami azután következett, az már egy másik fejezet.”
(folytatjuk)

A zenekar 1977-ben egy fellépésen. Balról (a zongorától): Eva Tóthová, Hollósy Gabriella Zsuzsanna, Domonkos Dezső, Dobi Géza, Dobi Ákos, Szabó Igor, Szabó István, Harmat Rudolf, Szombath Károly, MUDr. Gyurász István, Stirber Lajos, Zemiansky Anton, Rác László, Tarics János.

A Csemadok Komáromi Városi Szervezetének Zenekara 1953-ban. Balról jobbra – ülnek: Rigó Pál, Szulcsányi Rudolf, Németh József, Rigó Péter, Dr. Somogyi István, Virág Ferenc, Baráth József, Weiner Aladár, Krizsán Ildikó, Döme József, Horváth József, Komlós János, Illés Rudolf; állnak: Krizsán József, karmester, Tarics János.